

ЭтнаТрадыцыя

НАРОДНЫ СПЕЎНІК

НАРОДНЫ СПЕЎНІК

Мінск
«Медіал»
2020

УДК 784.4
ББК 85.94я438
Н 30

Укладанне

Яніна Грыневіч, Сяржук Доўгушаў

Расшыфроўка нот:

Наста Някрасава, Аляксандр Ясінскі
(1-5, 11-12, 16-19, 21-22, 24-27)

Набор нотнага матэрыялу і тэкстаў:

Наста Карпенка

У аздабленні кнігі выкарыстана выцінанка Насты Глушко

Народны спеўнік / уклад. Я.Грыневіч, С.Доўгушаў. —

Н 30 Мінск : «Медыял», 2020 — 40 с. : іл.

ISBN 978-985-7229-37-6

У спеўніку прадстаўлены адметныя і цікавыя ўзоры беларускай народнай творчасці (каляндарна-абрадавыя, пазаабрадавыя песні і балоды), прыдатныя для сумеснага выканання. Гэта тэксты, якія не адно стагоддзе збіралі беларусаў для пачэсных спраў і вясёлых сустрэч, аб'ядноўвалі і натхнялі.

Адрасуецца ўсім, хто цікавіцца беларускім фальклорам і традыцыйнай культурай.

УДК 784.4
ББК 85.94я438

ISBN 978-985-7229-37-6

© «ЭтнаТрадыцыя», 2020
© Глушко Н., ілюстрацыі, 2020
© Афармленне. «Медыял», 2020

Перапёлка

Жніўная

Пе-ра - пёл - ка, тры-сяно гня-здзеч ка,
за-ла-то я - еч - ка, пе-ра-пёл - ка,

Перапёлка,
Трысяно гняздзечка,
Залато ячка,
Перапёлка.

Перапёлка,
Пастушкі пагоняць,
Ячкі заберуць,
Перапёлка.

Перапёлка,
Не вий ты гняздзечка
Блізка пры дарожцы,
Перапёлка.

Перапёлка,
А звій ты гняздзечка
На зялёным дубе,
Перапёлка.

Перапёлка,
Вецярок павеіць,
Дзетак пакалышыць,
Перапёлка.

Ой, дзеванька!
Не вий ты вяночак —
Восень недалёчка,
Ой, дзеванька.

Ой, дзеванька!
Сваточкі прыедуць,
Цябе з сабой возьмуць,
Ой, дзеванька.

Іншы варыянт слоў (Ой, лятала)

Ой, лятала да шэра перапёлка
Ды па чыстым полі, ой, лятала.

Ой, шукала да шэра перапёлка
Сваіх дробных дзетак, ой, шукала.

Ды не знайшла да шэра перапёлка
Сваіх дробных дзетак, ды не знайшла.

Толькі знайшла ды яна мясцечка,
Халодна гняздзечка, толькі знайшла.

Ой, хадзіла горкая сіротка
Ды па чыстым полі, ой, хадзіла.

Ой, шукала горкая сіротка
Сваіх татку з мамкай, ой, шукала.

Ды не знайшла горкая сіротка
Сваіх татку з мамкай, ды не знайшла.

Толькі знайшла ды яна крыніцу
Сцюдзёну вадзіцу, толькі знайшла.

Вэлітай

Жніўная

$\text{♩} = 82$

Вэ-лі(ы)-тай, вэ - лі(ы)-тай, пэ - рэ - пыл - ко,

5

вэ-лі(ы)тай-вэ лі(ы)-тай, пэ - рэ - пыл - ко.

— Вэлі(ы)тай, вэлі(ы)тай, пэрэпылко! *
Поглянь, поглянь у нас жыта кільки!
— Нэ буду, нэ буду вэлітаты,
Бо нам трэба жыто зажынаць.
— А ў нас сэрпыкі золотыйі,
А нашы жэнчынкі молодыйі,
Вэлі(ы)тай, вэлі(ы)тай, пэрэпылко!

* Кожны радок паўтараецца двойчы.

Ой, літо

Жніўная

$\text{♩} = 98$

The musical score is written on two staves in G minor (one flat) and 3/4 time. The tempo is marked as quarter note = 98. The first staff contains the first line of music with lyrics 'Ой, лі - то, лі - то, лі - тыч - ко,'. The second staff contains the second line of music with lyrics 'ой, лі - то, лі - то, лі - тыч - ко.' and a long horizontal line under the final note. The music features a mix of 3/4 and 2/4 time signatures and includes a 'poco.' marking.

Ой, лі - то, лі - то, лі - тыч - ко,

ой, лі - то, лі - то, лі - тыч - ко._____

Ой, літо, літо, літычко –
Посьпіло жыто-жытычко;
Ой, літо, літо, новына –
Посьпіло жыто, ярына.

На моры жабка

Восеньская

$\text{♩} = 110$

На мо-ры жа - бка — кра-сен-цы тка - ла.

Ра - на - ра на, — кра-сен-цы тка-ла. —

На моры жабка красенцы ткала.
Рана-рана, красенцы ткала.

Прыйшоў арачак да жабкі ў сваты.
Рана-рана, да жабкі ў сваты.

— А ў цябе ў жабкі кароткі лапкі.
Рана-рана, кароткі лапкі.

— А ў цябе, рачак, у срачцы вочкі.
Рана-рана, у срачцы вочкі.

— Кароткі лапкі далёка скачуць.
Рана-рана, далёка скачуць.

— У срачцы вочкі далёка бачуць.
Рана-рана, далёка бачуць.

На моры жабка красенцы ткала.
Рана-рана, красенцы ткала.

Талака

Восеньская

♩=81

Ў нас ся - го - ння та - ла - ка - рыб - ка шчу - ку
валак - ла. А надва рэ да й не ра - но.

У нас сягоння талака –
Рыбка шчуку валакла,
А на дворэ да й не рано. *

Ён кудрамі патрасе –
Нам гасцінца прынясе,
А на дворэ да й не рано.

Талочнікі не пяюць –
Нам гасцінца не даюць,
А на дворэ да й не рано.

У нашага гаспадара
Кучарава галава,
А на дворэ да й не рано.

Гаспадыня вутка,
Варачайся хутка,
А на дворэ да й не рано.

Стаўце кашу на стол,
А горшчыка кінь пад стол,
А на дворэ да й не рано.

* Кожны апошні радок паўтараецца двойчы.

Туман ярам, ярам-даліною

Лірычная

$\text{♩} = 52$

The musical score is written for a voice and piano. It consists of four staves. The first two staves are the vocal line, and the last two are the piano accompaniment. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 3/4. The tempo is marked as quarter note = 52. The lyrics are written below the vocal line. The piano part includes a *mp* marking and various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings.

mp Ту-ман я-рам, я-рам-да-лі-но-ю,
ту-ман я-рам, я-рам-да-лі-но-ю.

Туман ярам, ярам-даліною.*
За туманам нічога не відна,
Толькі відна дуба зелянога.
Пад тым дубам крыніца стаяла,
З той крыніцы дзеўка воду брала
Ды ўпусціла залато вядзерца,
Засмуціла казакова сэрца.
— Ой, хто ж тое вядзерца дастане,
Той са мною на ручніку стане.
Адазваўся казак маладзенькі:
— Ой, я ж тое вядзерца дастану,
Я ж з табою на ручніку стану.

* Кожны радок паўтараецца двойчы.

Пасею гурочки

Ліричная

Музыкальная партитура для гитары. Включает три строки нот с украинскими текстами. Ключевая подпись: F#m. Темп: 6/4. Метр: 7/4. Заключительный аккорд: F#m.

Па-се-ю гу-роч-кі — ніз-ка над ва-до-ю,
са-ма бу-ду па-лі-ва-ці дроб на-ю сля-зо-ю.
са-ма бу-ду па-лі-ва-ці дроб на-ю сля-зо(ю).

Пасею гурочки
Нізка над вадою,
*Сама буду паліваці
Дробнаю слязою.

Выраслі гурочки
Ў чатыры радочки,
Не бачыла міленькага
Чатыры гадочки.

Толькі і спаткала,
Як этапам гналі,
Я ж хацела ручку даці,
Ды стража стаяла.

Я яму сказала,
А ён мне ні слова:
Махнуў беленькім платочкам, —
Будзь, міла, здарова.

Я яму пісала
Беленькі лісточак —
Прыедзь, прыедзь, мой міленькі,
Хоць н' адзін часочак.

* Апошнія два радкі кожнай страфы паўтараюцца двойчы

А ў полі вярба

Лірычная

The musical score is written in a single system with three staves. The first staff is the vocal line, starting with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The time signature changes from 2/4 to 3/4, then back to 2/4, and finally to 3/4. The lyrics are written below the notes. The second staff is a piano accompaniment line, also in treble clef, with a key signature of one flat. It features chords and melodic lines that support the vocal line. The third staff continues the piano accompaniment, ending with a double bar line and repeat signs. The lyrics are: "А ў по - лі___ вяр ба, пад вяр - бой___ ва - да. Там ха - дзі - ла, там гу - ля - ла дзеў - ка ма - ла - да." There are two first endings (1. and 2.) indicated by a double bar line and a repeat sign.

А ў полі вярба,
Пад вярбой вада,
Там хадзіла, там гуляла
Дзеўка малада.*

Дзеўка ад вады,
Хлопец (казак) да вады:
— Пастой, пастой, дзяўчыначка,
Дай каню вады.

Рада б пастаяць,
Каню вады даць,
Мае босенькія ножкі, —
Сцюдзёна стаяць.

— Я зніму парчу,
Ножкі увярчу,
А назад як я вярнуся,
Боцікі куплю.

— Не купляй ты мне,
А купі сабе:
Ёсць у мяне татка, мамка,
Яны купяць мне.

* Апошнія два радкі кожнай страфы паўтараюцца двойчы

Ой, рэчанька

Лірычная

♩=104

Музыкальнае выкананне ў трох частках. Першая частка мае метр 4/4 і складаецца з чатырох тактаў. Другая частка мае зменлівы метр (4/4, 5/4, 4/4, 3/4) і складаецца з шасці тактаў. Трэцяя частка мае зменлівы метр (3/4, 5/4, 4/4, 3/4) і складаецца з чатырох тактаў. У канцы трэцяй часткі з'яўляюцца варыянты паўтараў: першы варыянт (1, 2, 3) і другі варыянт (4).

Ча-му ж ты не поў - на - я,
Ой, рэчань-ка, рэ - чань ка ча-му ж ты не
поў-на - я? Лю - лі, лю - лі, лю-лі, ча-му ж ты не
поў - на - я? ла.

Ой, рэчанька, рэчанька,
Чаму ж ты не поўная?

Ой, люлі, люлі, люлі,*
Чаму ж ты не поўная?

Чаму ж ты не поўная,
З беражком не роўная?
Ой, люлі, люлі, люлі,
З беражком не роўная?

А як жа мне поўнай быць,
З беражкамі роўнай пльыць?
Ой, люлі, люлі, люлі,
З беражкамі роўнай пльыць?

Янка коніка паіў,
Маня воду чэрпала.
Ой, люлі, люлі, люлі,
Маня воду чэрпала.

* Другі варыянт спяваецца без дабаўлення «Ой»

Ой, сівы конь бяжыць

Лірычная

$\text{♩} = 126$

mf
Ой, сі-вы конь бяжыць, ў я-го бе-ла гры-ва.

Для паўтору

Ой, спа-на-ра - ві-лась, ой, спа-на-ра - ві-лась

Для завяршэння

мне та - я дзеў - чы-на. Як со-ней-ка ўзый дзе,

як со-ней-ка ўзый дзе - ка-хан-не ра - зый-дзе.

Ой, сівы конь бяжыць,

Ў яго бела грыва.

*Ой, спанаравілась,

Ой, спанаравілась

Мне тая дзеўчына.

Не так та дзеўчына,
Як яе лічанька
— Ой, падай, дзеўчына,
Ой, падай, дзеўчына,
Мне белу ручаньку.

Ручаньку падала,
Тры словы сказала:
— Няхай бы я жыла,
Няхай бы я жыла,
Каханняя не знала.

Бо тое каханне
З вечара да рання.
Як сонейка ўзыйдзе,
Як сонейка ўзыйдзе —
Каханне разыйдзе.

** Апошнія тры радкі кожнай страфы паўтараюцца*

Галубка на вішні

Лірычная

The musical score is written on two staves in G major (one sharp) and 2/4 time. The melody is simple and folk-like, with a mix of eighth and quarter notes. The lyrics are written below the notes.

Га-луб-ка на віш-ні, го - луб__ на ча-рэш-ні, га-луб
ка на віш - ні, го - луб__ на ча - рэш - ні.

Галубка на вішні,
Голуб на чарэшні,
Галубка на вішні,
Голуб на чарэшні.
— Ой, скажы, дзяўчына,
Што маеш на мысьлі?
Ой, скажы, дзяўчына,
Што маеш на мысьлі?

— Я маю на мысьлі
Цебе астаўляці,
Я маю на мысьлі
Цебе астаўляці,
Чэрэз родну маці,
Чэрэз матуленьку
Мушу пакідаці
Чорную брывеньку.

* Кожны радок паўтараецца двойчы

Дарожка

Лірычная

$\text{♩} = 68$

Да - рож - ка, да - рож - ка, што ж ты шы - ро - ка - я, да -
рож - ка, да рож - ка, што ж ты шы - ро - ка - я.

Дарожка, дарожка, што ж ты шырокая,*
Каля тое дарожкі тры сады стаяла.
А ў першым садзе зязюля кувала,
А ў другім садзе салавей шчабеча,
А ў трэцім садзе сын з маці гавораць:
— Раскажы ж мне, сынку, а хто ж табе мільшы?
— А цешча мне міла, міла для заезду,
А жонка мне міла, міла для савету,
А маці мне міла, мілей ўсяго свету —
Хадзіла, канала, радзіла, ўмірала,
Пачобачку з ножкі сваёй не здымала.

* Кожны радок паўтараецца двойчы

Чырвоная вішня

Лірычная

$\text{♩} = 100$

Чырво - на - я вішня з-падко - рня не вы-шла,

ад-да-ла мя-не ма-ці, дзе я не пры-вы-кша,

ад-да-ла мя - не ма-ці, дзе я не пры-вы-кша.

Ой, вый ду - на го - ру да йгля - ну - да до - му,

ва-ры, ма-ці, вя-чэ-ру і на ма-ю до-лю,

ва-ры, ма-ці, вя-чэ-ру і на ма-ю до-лю.

Чырвоная вішня з-пад корня не вышла,
Аддала мяне маці, дзе я не прывыкша.*

Ой, выйду на гору, дай гляну да дому
— Вары, маці, вячэру і на маю долю.

Вячэру варыла, не раз гаварыла:
— Няма табе, доню, ні міскі, ні ложка.

— Ты думаеш, мама, што я тут паную,
Прыдзі падзівіся, як я тут гарую.

Ты думаеш, мама, што я тут не плачу,
За горкімі слезамі я свету не бачу.

Ўспомні мяне, мама, хоць раз у суботу,
А я цябе, мама, йдучы на работу.

Ўспомні мяне, мама, хоць раз у нядзелю,
А я цябе, мама, сцелючы пасцелю.

Ўспомні мяне, мама, хоць раз ў панядзелак,
А я цябе, мама, за кожным за дзелам.

Ўспомні мяне, мама, хоць раз у аўторак,
А я цябе, мама, на дні разоў сорак.

** Кожны другі радок паўтараецца двайчы*

А ў гародзе верба расла

Бяседная

$\text{♩} = 58$

А ў га-ро-дзе ве - рба ра__ сла,
а ў га-ро-дзе ве - рба ра - сла, __
там ста-я-ла дзеў - ка кра - сна.

А ў гародзе верба расла,*
Там стаяла дзеўка красна.

Яна красна, шчэ й красіва,
Яе доля нешчасліва.

Яе доля нешчасліва,
Няма таго, што любіла.

Няма таго і не будзе,
Разлучылі злыя людзі.

Асудзілі, абсмяялі,
Каб мы ў пары не стаялі.

А мы ў пары стаяць будзем
І друг друга не забудзем.

* Першы радок кожнай страфы паўтараецца

Ой, у лузе каліна стаяла

Бяседная

$\text{♩} = 69$

Варыянт

Ой, у лузе каліна стаяла,*
Там каліну Галіна ламала.

— Ой, Галіна ліца румянога,
Ці ж ты любіш мяне маладога?

— Ой, я рада б цябе палюбіці,
Толькі баюсь вянок загубіці.

— Ой, не ўбіў я птушыны малое,
Не згублю я цябе маладое.

* Першы радок кожнай страфы паўтараецца

Ой, да сонцэ

Бяседная

Ой, да сонцэ да сонцэ да я__ я__

яс - на - е эй да чэ-во ж ты ра нень -

-ка ўзы - хо _____ дзі - ла.

Ой, да сонцэ, да сонцэ да яснае, эй,
Да чэво ж раненька ўзыходзіла, й.
Да чэво ж ты да раненька ўзыходзіла, эй,
Ой, да позненька да закацілася, й.

Ой, да позно да закацілася, ой,
Да на мяне маменька бранілася, й.
Да ні браніса да родна жы маменька, эй,
Да й у мяне госцік да родны брацейка, й.

Да я ж ево да проважала, эй,
Цераз тые цёмныя да высокі леса, й.
Да нас было да толькі двоечка, ой,
Да сястрыцка родна да родны брацейка.

Як пасеяў Андрэй грэчку

Бяседная

$\text{♩} = 52$

Як па - се-яў Анд-рэйгрэч-ку, ра - ю, рай.

$\text{♩} = 110$

Як па се яў Анд-рэй грэч-ку, ры-цу, ры-цу, ры-цу, рай,

на ду-боч-ку, на вяр шэч ку, гоп - рай, ры-цу-рай!

Як пасеяў Андрэй грэчку, раю-рай!

* Як пасеяў Андрэй грэчку, рыцу-рыцу, рыцу-рай!

На дубочку, на вяршэчку, гоп-рай, рыцу-рай!

А я грэчку не полола, раю-рай!

А я грэчку не полола, рыцу-рыцу, рыцу-рай!

Под горою казу пасла, гоп-рай, рыцу-рай!

Под горою казу пасла, раю-рай!

Под горою казу пасла, рыцу-рыцу, рыцу-рай!

Назбірала горшчок масла, гоп-рай, рыцу-рай!

* Два апошнія радкі паўтараюцца двойчы

Горшчок масла, бочку сыру, раю-рай!
Горшчок масла, бочку сыру, рыцу-рыцу, рыцу-рай!
Варэнікаў наварыла, гоп-рай, рыцу-рай!

Варэнікаў наварыла, раю-рай!
Варэнікаў наварыла, рыцу-рыцу, рыцу-рай!
У госці хлопцаў запрасіла, гоп-рай, рыцу-рай!

Ешця хлопцы, да й мочайце, раю-рай!
Ешця хлопцы, да й мочайце, рыцу-рыцу, рыцу-рай!
На гарэлку пробачайце, гоп-рай, рыцу-рай!

Пчолы мае

Бяседная

$\text{♩} = 85$

Ой вы, пчо-лы, ма-е пчо-лы, пчо-лы я-ры-е ма-

е, Пчо-лы ма - е, я-ры-е й ма - е.

The musical score consists of two staves. The first staff is in 2/4 time and contains the first line of the melody. The second staff is in 4/4 time and contains the second line of the melody. The lyrics are written below the notes.

Ой вы, пчолы, мае пчолы,
Пчолы ярые мае.
Пчолы мае, ярые мае.*

Ой, чаму ж вы седзіце,
У паход не леціце?
Пчолы мае, ярые мае.

Ці вас дожджык замачыў?
Ці вас ветрык не ўсушыў?
Пчолы мае, ярые мае.

Ой вы, госьці, мае госьці,
Госьці любые мае,
Пчолы мае, ярые мае.

Ой, чаму ж вы седзіце,
Хлеба, солі не есьце?
Пчолы мае, ярые мае.

Ці мой хлеб не пушоны,
Ці я сам не вяселя?
Пчолы мае, ярые мае.

А я хлеб падкушу,
А я вас развесялю.
Пчолы мае, ярые мае.

А я вас развесялю.
Дударыкаў я найму.
Пчолы мае, ярые мае.

Дударыкі будуць граць,
А мы пойдзем танцаваць.
Пчолы мае, ярые мае.

* Кожны апошні радок паўтараецца двойчы.

Ой ты, Косцюшко, хорошій мій

Бяседная

Ой ты, Ко-стю-шко, хо-ро-шій мій, Як тэ-бэ люб-ляць
як тэ-бэ льш-чаць. Як тэ-бэ лю-б-ляць як тэ-бэ
льш-чаць, шо ко-ло тэ - бэ гро-шы бра-ш-чаць.

Ой ты, Косцюшко, хорошій мій,
Як тэбэ любляць, як тэбэ льшчаць,
Як тэбэ любляць, як тэбэ льшчаць,
Шо коло тэбэ грошы брашчаць.

Зайшов до пана грошы меняць,
А пан скорійшэ: «За стыл сядай!»
За стыл садовыць, віно дае,
А всё за грошы, шо в мэнэ е.

Зайшов до попа ў хорім святы,
А піп с кадылом за мной бэжыць,
Кадылом кадыць, горло дэрэ,
А всё за грошы, шо в мэнэ е.

Ой, шось у мэнэ в грудзях больць,
Прокляты кашэль мэнэ давыць.
Доктор скорійше лікы дае,
А всё за грошы, шо в мэнэ е.

Ой, шчэ забувся я вам сказаць,
Ой, як за мною дзеўкі бэжаць.
Одна сьміецца, друга моргнэ,
А всё за грошы, шо в мэнэ е.

* Два апошнія радкі паўтараюцца двойчы.

Ой, чыя ж то ніва, чыя ж то пакосы

$\text{♩} = 76$

Балада

A. Ой, чы-я ж то ні-ва, чы-е ж то па-ко-сы?

C. Ой. чы-я ж то ні - ва, чы-е ж то па-ко - сы,

A. Ой. чы-я ж то ні - ва, чы-е ж то па-ко - сы,

T. Ой. чы-я ж то ні - ва, чы-е ж то па-ко - сы,

B. Ой. чы-я ж то ні - ва, чы-е ж то па-ко - сы,

 чы-я ж то дзяўчы - на ра-спу-сці - ла ко-сы?

 чы-я ж то дзяўчы - на ра-спу-сці - ла ко-сы?

Варыянт

$\text{♩} = 80$

 Вы-праўля - ла ма-ці сы-на у са-лда ты.

 Вы-праўля - ла ма - ці сы-на у са-лда ты,

 Вы-праўля - ла ма - ці сы-на у са-лда ты,

 ня-лю-бу ня-ве - стку ў по-ле лё - ну рва-ці.

Ой, чыя ж то ніва, чые ж то пакосы?
Ой, чыя ж то ніва, чые ж то пакосы,
Чыя ж то дзяўчына распусціла косы? *

Гэта ж мая ніва, то ж мае пакосы,
Гэта ж мая ніва, то ж мае пакосы,
То ж мая дзяўчына распусціла косы.

Выпраўляла маці сына у салдаты.
Выпраўляла маці сына у салдаты,
Маладу нявестку ў поле лён ірваці.

— Як не вырвеш лёну, то не йдзі да дому.
Як не вырвеш лёну, то не йдзі да дому,
Стань у чыстым полі да й тапаліною.

Рвала яна, рвала, рвала не дарвала.
Рвала яна, рвала, рвала не дарвала,
Ды й у чыстым полі тапалёю стала.

Адзін год праходзіць, другі наступае.
Адзін год праходзіць, другі наступае,
На трэці гадочак прыходзіць сыночак.

Маці мая, маці, што ж то за навіна?
Маці мая, маці, што то за навіна,
Што на нашым полі расце тапаліна?

— Не пытайся, сынку, пра тую навіну.
Не пытайся, сынку, пра тую навіну,
На, бяры сякеру, рубай тапаліну.

Адзін раз ударыў — яна пахілілась.
Адзін раз ударыў — яна пахілілась,
Другі раз ударыў — яна папрасілась:

— Не рубай, казача, я твая дружына.
Не рубай, казача, я твая дружына,
Пашукай у лісці - там твая дзяціна.

Маці ж мая, маці, што ты нарабіла.
Маці ж мая, маці, што ты нарабіла,
Што мяне з мілою навек разлучыла.

Ой, шчо гэто за вэрба

Балада

$\text{♩} = 65$

Ой, шчо гэ-то за вэр ба, — шо бээ ко-рэ - ня ро-сла,
Ой - лі, ой, да лю-лі, шо бээ ко-рэ - ня ро-сла.

Ой, шчо гэто за вэрба,
Шо бээ корэня росла?
*Ой-лі, ой да лю-лі
Шо бээ корэня росла?

Ой, шчо гэто за вдова
Сем год бээ мужа жыла? *

Сем год бээ мужа жыла,
Два сыночка родыла. *

* Ой-лі, ой да лю-лі — кожны трэці радок.
За ім паўтараецца апошні радок страфы.

Два сыночка родыла,
Іванюшу й Васіля.*

Іванюшу й Васіля,
В білу світу сповыла.*

В білу світу сповыла,
В Дунай рэчку бросіла.*

В Дунай рэчку бросіла,
Шчуку рыбу просіла.*

Ой ты, рыба-сомына,
Прымы й моіх два сына.*

А ты, сытнык, нэ махай,
Моіх сыноў нэ лякай.*

На дваццатому году
Пошла вдова по воду.*

Стала вдова воду брать,
Стаў карабэль подплываць.*

В том караблі на концы
Два сэдiло молайцы.*

Одын кніжэчку чытае,
Другі на вдову моргае.*

Ой ты, вдовушка, удова,
Чы ты пойдэш за меня?*

За одного сама йду,
За другога доч даю.*

Ой ты, вдовушка, удова,
Дурна в тэбэ голова.*

За сыночка сама йдэш,
За браточка доч даеш.*

Шо гэто на світі стало?
Маты сынов нэ познала.*

Ішлі хлопцы

Бяседная

$\text{♩} = 76$

І - шлі хлопцы з я - рма-л(ы)ку — ды зрубі - лі
я-блынь ку. Ой лі, ой лі, ой да лю-лі —
ды зру - бі - лі я - блынь - ку.

Ішлі хлопцы з ярмалку,
Ды зрубілі яблыньку,
Ой лі, ой лі, ой да люлі,
Ды зрубілі яблыньку.

Яблынька садовая,
Грушыца мядовая,
Ой лі, ой лі, ой да люлі,
Грушыца мядовая.

Грушыца мядовая,
Дзеўка чарнабровая,
Ой лі, ой лі, ой да люлі,
Дзеўка чарнабровая.

Под нораву подышла,
Цалавала молайца,
Ой лі, ой лі, ой да люлі,
Цалавала молайца.

Дзеўка чарнабровая,
Под нораву подышла,
Ой лі, ой лі, ой да люлі,
Под нораву подышла.

Цалавала молайца,
Крашэ мацеры, айца,
Ой лі, ой лі, ой да люлі,
Крашэ мацеры, айца.

Ой, да ішли хлопцы

Бяседная

$\text{♩} = 88$

Ой, да і - шлі хло - пцы з я - рма - ркі,
ой,да і-зру-бі - лі я - блы-ньку.Вой-да,вой-да,вой-да,
во - ха - ха, ой,да і-зру-бі - лі я-блы-ньку.

Ой, да ішли хлопцы з ярмаркі,
Ой, да ізрубілі яблыньку.
Вой-да, вой-да, вой-да, во-ха-ха,
Ой, да ізрубілі яблыньку.

Ой, да ізрубілі яблыньку.
Ой, да пасадзілі грушачку.
Вой-да, вой-да, вой-да, во-ха-ха,
Ой, да пасадзілі грушачку.

Ой, да пасадзілі грушачку,
Ой, да на дзявочу душачку.
Вой-да, вой-да, вой-да, во-ха-ха,
Ой, да на дзявочу душачку.

Ой, да расці, груша садова,
Ой, да гуляй, дзеўка малада.
Вой-да, вой-да, вой-да, во-ха-ха,
Ой, да гуляй, дзеўка малада.

Ой, да гуляй, дзеўка малада,
Ой, да ці ты пойдзеш за мяня?
Вой-да, вой-да, вой-да, во-ха-ха,
Ой, да ці ты пойдзеш за мяня?

— Ой, да за цябе я не пайду,
Ой, да я казачаньку люблю.
Вой-да, вой-да, вой-да, во-ха-ха,
Ой, да я казачаньку люблю.

Дунаю, Дунаю

Рэкруцкая

Ду - на - ю - Ду - на - ю, ча - му
ці - ха йдзеш? А як мне Ду -
на ю па - ці - ху ня йсці?

— Дунаю-Дунаю, чаму ціха йдзеш?

— А як мне, Дунаю, паціху ня йсці?

На мне, на Дунаю, тры чайны ідуць,

А ў адным чайночку конікі ірзуць.

У другім чайночку малайцы пяюць,

А ў трэцім чайночку дзяўчаты плачуць.

Конікі ірзуць, бо вайну чуюць,

Малайцы пяюць — на вайну ідуць.

Малайцы пяюць — на вайну ідуць,

Дзяўчаты плачуць, што ў палон бяруць.

Ой, з-пад горкі з-пад крутой

Рэкруцкая

$\text{♩} = 130$

Ой, з-пад горкі з-пад кру - той_ вый - шаў ма - ёр
ма - ла - дой_ Ле - вай пра-вай, зя-лёнай дуб
ра - вай і - шоў ма - ёр ма - ла - дой.

Ой, з-пад горкі з-пад крутой
Выйшав маёр маладой.

* Лева-права, зеленэ-кудрава
Выйшав маёр маладой!

Выйшав маёр маладой,
Нежанатый, халастой.

Нежанатай, халастой,
Дзержыць шаблю пад рукой,

Дзержыць шаблю пад рукой
Разгаварывая зь ёй.

– Ох, ты шабелька моя,
Бараніла ты мене!

Бараніла ты мене
Ў чужой дальняй стороне.

У чужой дальняй стороне
На праклятай на вайне.

А ў бары, бары

Рэкруцкая

А ў бары, бары
Тры дарожанькі,

** Гэй, гэі, гэі, гэі,
Тры дарожанькі.

Тудою ішло й
Тры салдацікі.

Хто до мамкі йдэ,
Песенькі пое.

Хто до жынкі йдэ,
У скрыпочку грае.

Хто до мачохі —
Сылнэнько плачэ.

Встрэчае маці
В пув дорожэнькі.

Із хлебom-соллю,
Шчасьцем з долею.

Встрэчае жынка й
У вороцечках.

Із белым сыром,
Із малым сыном.

Ох, а мачоха
Дай на порозе.

Дай на порозе,
Дай на морозе.

, Варыянт трэцяй страфы*

Як заржэць жа сівы кося

Рэкруцкая

$\text{♩} = 105$

The musical score is written on three staves in a 2/4 time signature with a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked as quarter note = 105. The lyrics are written below the notes.

Як за-ржэць жа сі-вы ко-ся
на б(ы)ра - дзе, _____ як за-пла-чэць
до-б(ы)мо - ла-дзец на вай(і) - не. _____

Як заржэць жа сівы кося на брадзе,
Як заплачэць доб моладзіц на вайне:
— Ах вы, браціткі, таварышы мае,
Раскажыці майму татку пра мяне.
Ніхай татка сівога й каня прадаець,
Ніхай мяне з няволінькі выручыць.
— Я й ня буду сівога каня прадаваць,
Я й ня буду з няволінькі выручаць.
Як заржэць жа сівы кося на брадзе,
Як заплачэць доб моладзіц на вайне:
— Ах вы, браціткі, таварышы мае,
Раскажыці маёй мамкі пра мяне.
Ніхай мамка скрынкі-пярынкі й прадаець,
Ніхай мяне з няволінькі выручыць.
— Буду, буду скрынкі-пярынкі прадаваць,
Буду, буду з няволінькі выручаць.

Звесткі пра песні

1. Перапёлка

Запісана А.Грыневіч на пач.ХХст. на Ашмяншчыне. «Песні беларускага народа». Дзяржаўнае выдавецтва БССР, 1959.

2. Вэлітай

Запісана ў Кобрынскім р-не. З рэпертуару гурта «Vuraj».

3. Ой, літо

Запісана ў в.Сіманавічы, Драгічынскі р-н, Брэсцкая вобл.

4. На моры жабка

З запісаў Рыгора Барадуліна, «Песні матчыны з Вушаччыны».

5. Талака

З рэпертуару народнага спевака Уладзіміра Ціханоўскага. В.Рачэнь, Любанскі р-н, Мінская вобл.

6. Туман ярам

Запісана ў 1960 г. у в.Бабчын, Хойніцкі р-н, Гомельская вобл. У. Раговіч «Вянок беларускіх народных песень», Мінск: «Навука і тэхніка», 1988.

7. Пасею гурочки

Запісана М. Грынблат у 1937 г. ў в.Юравічы, Калінкавіцкі р-н, Гомельская вобл. «Песні беларускага народа». Дзяржаўнае выдавецтва БССР, 1959.

8. А ў полі вярба

Запісана У. Тэраўскім (з рукапісных матэрыялаў). «Песні беларускага народа». Дзяржаўнае выдавецтва БССР, 1959.

9. Ой, рэчанька

Запісана Г. Цітовічам у 1936 г. ў в.Палонка, Свіслацкі р-н, Гродзенская вобл. «Песні беларускага народа». Дзяржаўнае выдавецтва БССР, 1959. Апрацоўка Г. Цітовіча.

10. Ой, сівы конь бяжыць

У. Раговіч «Вянок беларускіх народных песень», Мінск: «Навука і тэхніка», 1988.

11. Галубка на вішні

Запісана ў в. Дабрыяны, Воранаўскі р-н, Гродзенская вобл. З рэпертуару гурта «Варган».

12. Дарожка

Запісана М. Залатухам, А. Хадыкам ў 1975 г. ў г. Мсціслаў, Магілёўская вобл.

13. Чырвоная вішня

Запісана ў 1968 г. ў в.Пухавічы, Жыткавіцкі р-н, Гомельская вобл. З.Я.Можейко «Песни белорусского Полесья». Издательство «Советский композитор», 1984.

14. А ў гародзе верба расла

У. Раговіч «Вянок беларускіх народных песень», Мінск: «Навука і тэхніка», 1988.

15. Ой, у лузе каліна стаяла

У. Раговіч «Вянок беларускіх народных песень», Мінск: «Навука і тэхніка», 1988.

16. Ой, да сонцэ

Запісана ў в. Гаўрыльчыцы, Салігорскі р-н, Мінская вобл.

17. Як пасеяў Андрэй грэчку

Запісана ў в. Тонеж, Лельчыцкі р-н, Гомельская вобл.

З рэпертуару гурта «Таняжанка».

18. Пчолы мае

З рэпертуару народнага спевака Уладзіміра Ціханойскага.

В. Рачэнь, Любанскі р-н, Мінская вобл.

19. Ой ты, Косцюшко, хорашій мій

Запісана ў в. Балоты, Кобрынскі р-н, Брэсцкая вобл.

20. Ой, чыя ж то ніва, чые ж то пакосы

Запісана ў 1983 г. ў в. Лісовічы, Столінскі р-н, Брэсцкая вобл. У. Раговіч «Вянок беларускіх народных песень», Мінск: «Навука і тэхніка», 1988.

21. Ой, шчо гэто за вэрба

Запісана ў в. Церабень, Пінскі р-н, Брэсцкая вобл.

З рэпертуару гурта «Церабяначка».

22. Ішлі хлопцы з ярмалку

Запісаў С. Доўгушаў у в. Дзяражычы, Лоеўскі р-н, Гомельская вобл.

23. Ой, да ішлі хлопцы

Запісана ў 1962 г. ў в. Коўчыцы-2, Светлагорскі р-н, Гомельская вобл. У. Раговіч «Вянок беларускіх народных песень», Мінск: «Навука і тэхніка», 1988.

24. Дунаю-Дунаю

З рэпертуару гурта «Кудмень».

25. Ой, з-пад горкі з-пад крутой

Запісана ў 2012 г. ў в. Струга, Столінскі р-н, Брэсцкая вобл.

З рэпертуару гурта «Рада».

26. А ў бары, бары

Запісана І. Мазюк у в. Сакалова, Бярозаўскі р-н, Брэсцкая вобл.

З рэпертуару гурта «Стажары».

27. Як заржэць жа сівы кося

Запісана ў в. Баяноўшчына, Полацкі р-н, Віцебская вобл.

З рэпертуару гурта «Варган».

ЗМЕСТ

<i>Перапёлка</i>	3
<i>Вэлітай</i>	5
<i>Ой, літо</i>	6
<i>На моры жабка</i>	7
<i>Талака</i>	8
<i>Туман ярам</i>	9
<i>Пасею гурочкі</i>	10
<i>А ў полі вярба</i>	11
<i>Ой, рэчанька</i>	12
<i>Ой, сівы конь бяжыць</i>	13
<i>Галубка на вішні</i>	15
<i>Дарожка</i>	16
<i>Чырвоная вішня</i>	17
<i>А ў гародзе верба расла</i>	19
<i>Ой, у лузе каліна стаяла</i>	20
<i>Ой, да сонцэ</i>	22
<i>Як пасеяў Андрэй грэчку</i>	23
<i>Пчолы мае</i>	25
<i>Ой ты, Костюшко, хорошій мій</i>	26
<i>Ой, чыя ж то ніва, чые ж то пакосы</i>	27
<i>Ой, што гэто за вэрба</i>	29
<i>Ішлі хлопцы з ярмалку</i>	31
<i>Ой, да ішлі хлопцы</i>	32
<i>Дунаю-дунаю</i>	33
<i>Ой, з-пад горкі з-пад крутой</i>	34
<i>А ў бары, бары</i>	35
<i>Як заржэць жа сівы кося</i>	36
<i>Звесткі пра песні</i>	37

Выданне для вольнага часу

НАРОДНЫ СПЕЎНІК

Адказы за выданне Ігар Віркоўскі

Укладанне: Яніна Грыневіч, Сяржук Доўгушаў

*Расшыфроўка нот: Наста Някрасава, Аляксандр Ясінскі
(1-5, 11-12, 16-19, 21-22, 24-27)*

Музычны рэдактар: Наста Карпенка

Рэдактар: Эла Кулеш

Дызайн, шыхтаванне: Святлана Клепікава

У аздабленні кнігі выкарыстана выцінанка Насты Глушко

Падпісана да друку 15.09.2020.

Фармат 70×100/32. Папера афсетная. Друк афсетны.

Гарнітура Corbel. Ум. друк. арк. 1,45.

Наклад 2000 ас.

Замова №2511.

Таварыства з абмежаванай адказнасцю «Медіал»
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы
і распаўсюдніка друкаваных выданняў № 1/208 ад 07.03.2014
вул. Караля, 9-118, 220004, г. Мінск, Рэспубліка Беларусь

Надрукавана ў друкарні «Полиграфт»,
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы і
распаўсюджвальніка друкаваных выданняў
№ 2/14 ад 21. 11. 2013 года.

вул. Кнорына, 50, корп. 4, п. 401а, 220103, г. Мінск,
Рэспубліка Беларусь

T

TRADYCYJA

СПЕЊНИ СХОД

ISBN 978-985-7229-37-6

9 789857 229376

